

[Indenrigs- og boligministeren.]

til lejernes interesser. Jeg tror derfor ikke, det vil være rigtigt at gå længere, end dette forslag tilsigter.

Det ærede medlem talte endvidere om det foreslåede forbud mod frivillige overenskomster, som han fandt ubegrundet, når man tager i betragtning de sikkerhedsforanstaltninger, der skal iagttages, inden sådanne overenskomster kan indgås, ligesom de ifølge loven er undergivet nævnskontrol. Det ærede medlem hr. Aksel Møller udtalte sig også om disse frivillige overenskomster og sagde, at det var jo voksne mennesker, der her talte sammen og traf aftale. Ja, men parternes forhold er ulige. Lejeren er trods alt den svageste part; han vil altid føle sig underlegen i de forhandlinger og vil ofte være mere tilbøjelig, end rimelighed kunne tilsige, til at gå ind på en forhøjelse af huslejen; det er jo da også noksom bekendt, at disse såkaldte frivillige overenskomster har bidraget til en betragtelig forhøjelse af hele lejeniveauet, en forhøjelse, der er udregnet til at andrage ca. 15 pct. Jeg tror derfor, man skal betragte disse såkaldte frivillige overenskomster med en vis reservation og som sagt være opmærksom på, at lejeren under de nuværende forhold er den svageste part.

Jeg forstår ikke rigtig det ærede medlem hr. Lorentzens og det ærede medlem hr. Aksel Møllers indignation over, at udlejerens skal overtage den fulde vedligeholdelsespligt allerede fra udgangen af 1955. For mig står det sådan, at det er meget vigtigt, at lejerne hurtigt kommer til at mærke, at de også får noget til gengæld for forhøjelserne. Det vil efter min opfattelse bidrage til, at de lettere tilpasser sig de ændrede forhold. Jeg tror derfor, det er rigtigt, sådan som det er foreslået, at lade ejerne få den fulde vedligeholdelsespligt, samtidig med at de får den sidste rate af lejeforhøjelsen.

Spørgsmålet om eventuelt at forbeholde en vis procent af lejen til vedligeholdelse er vi nødt til at drøfte nærmere i udvalget.

Om det ærede medlem hr. Lorentzens forslag om at overlade lejekontrollen i det sociale byggeri til kommunerne og derved lette boligministeriets administration vil jeg gerne sige, at staten jo har investeret så betydelige midler i dette byggeri, at det er

naturligt, at staten har hånd i hanke med disse foretagenders drift.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller bemærkede, at regeringen ifølge majforslaget, der gav adgang til forhøjelse af lejen i gamle ejendomme til 30 pct. over 1939-niveauet, til sin tid ville frigive lejen, men at man i dag, da der foreslås en lejeforhøjelse på 27 pct., ikke mener på forhånd at kunne binde sig til nogen afvikling af restriktionerne til et bestemt tidspunkt. Heroverfor vil jeg gerne anføre, at der dog er den væsentlige forskel, at majforslaget tilsigtede at nedbringe nybyggeriets leje til 1950-niveauet, altså således at der gennemførtes en huslejudligning, og at dette forhold ville kunne begrunde en afvikling af restriktionerne, medens det i dag, da der selv efter lejeforhøjelserne vil være stor spændvidde mellem niveauerne i den gamle og den nye boligmasse, må være betænkeligt at frigive lejen, fordi resultatet vil kunne blive stor lejestigning i de gamle ejendomme. Jeg skal henvende opmærksomheden på, at vi i den forhåndenværende økonomiske situation og på et tidspunkt, hvor den fremtidige byggestøttelovgivning endnu ikke er fastlagt, ikke kan vide noget om, hvor nybyggeriets lejeniveau i fremtiden vil komme til at ligge.

I det hele taget er det med en vis tilfredshed jeg har konstateret, at man fra forskellig side også udenfor det høje ting ligesom henviser til forslaget af 13. maj og synes, at det dog egentlig var et respektabelt forslag. Jeg erindrer, at der, da det blev fremsat, ikke var så forfærdelig megen sympati for det.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller var inde på, at når den 7 pct.s forhøjelse, der var givet mulighed for i 1951, ikke havde vist sig tilstrækkelig til at få udlejerne til at overtage vedligeholdelsespligten, var det urimeligt, at man nu foreslår, at de nu skal acceptere en forhøjelse på 7 pct. og til gengæld overtage vedligeholdelsespligten fuldt ud. Jeg vil heroverfor gerne sige, at det er ikke en 7 pct.s, men ialt en 12 pct.s lejeforhøjelse, der er foreslået; det gør en vis forskel.

Det ærede medlem var i tvivl om, hvorvidt de forhøjelser, der nu foreslås, vil være tilstrækkelige til at skabe forudsætninger for en afvikling af lejerrestriktionerne. Hertil skal jeg bemærke, at lovforslaget her jo i